

MARGUTIS – šv. Velykoms, Jurginėms ar Sekminėms įvairiais raštais ir spalvomis nudažytas kiaušinis. Dar būna viena spalva puoštas kiaušinis be raštų – dažytinis. Marginti paukščių kiaušinius Velykų stalui mėgstama Lietuvoje ir slavų tautose. Pirmą kartą rašytiniuose šaltiniuose Lietuvoje margutis paminimas XVI a. Iki mūsų dienų išlikusi tradicija vienija šeimą, papuošia šventinį stalą, pajvairina buvimą kartu, teikia džiaugsmo, ir senam, ir mažam. Margučius valgome, daliname, dovanojame, naudojame apeigoms derliui didinti, su jais žaidžiame (rungtyniaujame mušdami, ridendami). Spalvos ir raštai turi reikšmes, kurias ir nori perteikti margintojas. Raudona – sėkmė, meilė; geltona ar ruda – geras derlius, šviesa; mėlyna – dangaus palaima, gyvybė; žalia – atgimimas, pavasaris; juoda – visapusiška laimė. Saulutės – viltis, kad metai bus šviesūs; augaliukai – bujojimas, vešlumas, gyvybingumas; žalčiukas – vikrumas, linksmumas; geometrinė vientisa juosta – šeimos vienybė ir tvirtybė; žvaigždutės – laimė visą parą; trikampėliai – mergaitės ir berniukai.

Tradiciniai marginimo būdai: 1. skutinėjimas, 2. dažymas vašku ir 3. batika. 1. Skutinėjamas jau išvirtas nudažytas kiaušinis aštriu peiliuku įvairiausiai piešiniais ar ornamentais. 2. Iš pagaliuko ir smeigtuko pasidarytu įrankiu dėlioiant ant kiaušinio taškus ir brūkšnius iš karšto vaško, formuojami raštai, po to kiaušinis dažomas (jei kartojama kelis kartus skirtinguose vis tamsesniuose dažuose, gauname įvairiaspalvį margutį) – vaškas arba paliekamas, arba pakaitinus nuimamas. 3. Verdami

kiaušiniai natūraliuose dažuose (svogūnų lukštuose, žolynuose ar pan.) kai kurias vietas uždengus (ryžiais, karpiniais, trintais lukštais, skiautelėmis, žolynais, sėklomis, lapeliais) ir pritvirtinus siūlais ar marle; nuvyniojus išryškėja marmuriškumas.

Nuotraukoje keletas margučių iš kolekcijos, saugomos Mažeikių muziejaus fonduose, taikomosios dailės rinkinyje.

NEPAVYKO NUMARGINTI KIAUŠINIO TAIP,
KAIP ĮSIVAIZDAVOTE?
ĮGYVENDINKITE IDĖJĄ ČIA IR DABAR!
DRAŠIAU!!!

